

Kuntaliiton ajankohtaiskatsaus

Maakuntatilaisuus 24.4.2018, Kajaani

Varatoimitusjohtaja Timo Reina

Kuntaliiton strategia 2017-2021

Kuntaliiton toiminnan avainlukuja vuodelta 2017

Edunvalvonta

Valvomme kuntien etua muun muassa:

- **200** salkutetulla edunvalvontatoimenpiteellä
- **80**:lla eduskunta- ja ministeriökuulemisella vuodessa sekä noin **250** edunvalvontaan kuuluvalla kirjallisella lausunnolla vuodessa.
- Saamme vuositasolla noin **100** nimeämispyyntöä työryhmiin (mm. ministeriöt).

Kehittäminen

- Yhteensä **80**:ssä Kuntaliiton organisoimassa kunta-alan kehitysprojektissa on mukana **112** kuntaa ja **47** kunta-taustaista organisaatiota.

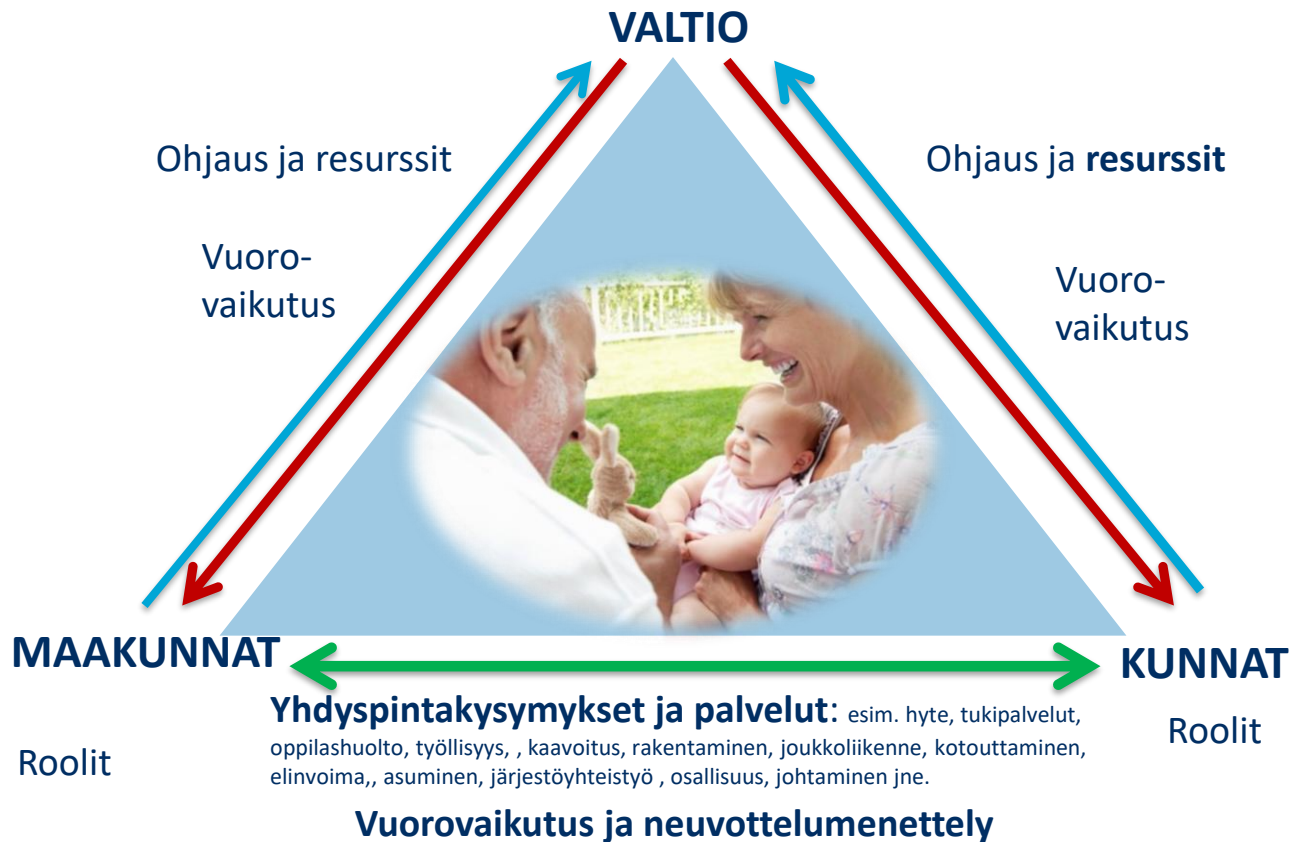
Asiantuntijapalvelut

- Annamme neuvontapalveluita puhelimitse noin **400** kertaa ja sähköpostitse noin **80** kertaa päivässä.
- Annamme yli **30** vaativaa tai maksullista asiantuntijalausuntoa päivittäin.

Verkostot ja asiakastilaisuudet

- Yhteensä **100** salkutetussa verkostossa mukana on noin **6 000** henkilöjäsentä.
- Järjestämme vuosittain noin **1 000** seminaari- ym. asiakastilaisuutta.

Maakuntia ja tulevaisuuden kuntia tulee valmistella samanaikaisesti

Kuntaliiton lähestymistavasta sote- ja maakuntauudistukseen:

- Uudistukseen pyritty vaikuttamaan niin, että:
 - » Kuntien ja maakuntien itsehallinto olisi vahvaa
 - » Kuntien ja maakuntien yhdyspinnan rakentuminen olisi joustavaa huomioiden mm. alueelliset olosuhteet
 - » Uudistus olisi myös käytännössä toimeenpantavissa
- Lausunnot uudistuksen eri vaiheissa hyväksytty Kuntaliiton luottamushenkilöhallinnossa yksimielisesti

Keskeisten lakiesitysten tilanne

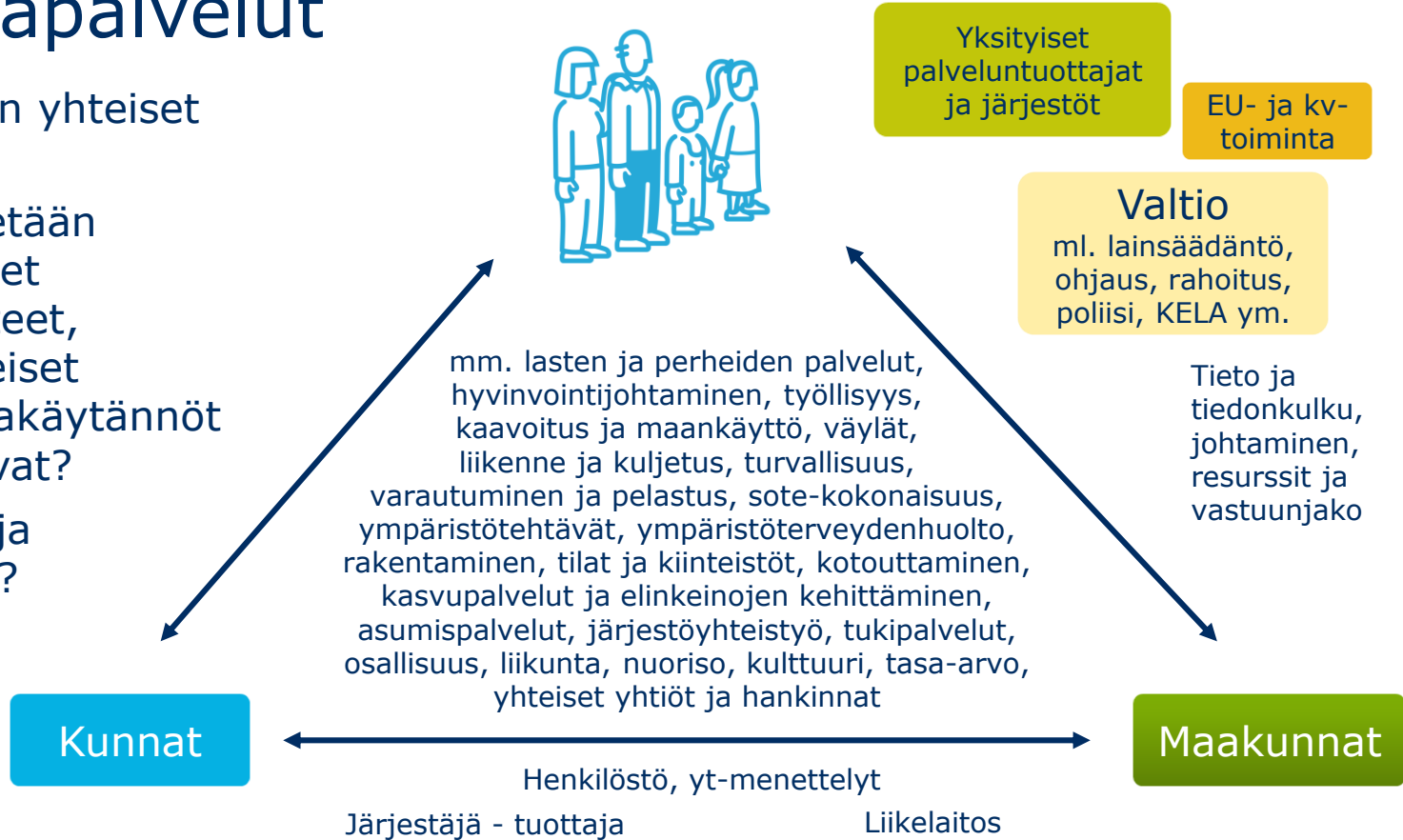
- MAKU 1 -paketti jo eduskunnassa, käsittely valiokunnissa jatkuu parhaillaan, mm. HaV:n lausunto valmistunut
- Uudistettu valinnanvapauslaki ja Maku 2 -paketti annettu 8.3.2018 eduskunnalle, kuulemiset käynnissä
- Kasvupalvelulainsäädäntö annettiin 5.4.2018, sen sisältölait ja maantielaki toukokuun puolivälissä
- Omassa prosessissaan mm. pelastuslait, ympäristöterveydenhuollon järjestäminen ja lomit

Kriittisiä asioita muun muassa:

- Aikataululliset riskit
- EU-notifikaatioiden tarve?
- Omaisuusjärjestelyt; VM:n eduskunnalle antama PeV:n edellyttämä kompensatiosäätely on liian löysä
- Tukipalvelujen toteutus
- Kuntien takauskeskuslain muutos
- Maakuntien itsehallinto; valtion vahva ohjaus etenkin sote-palveluissa ja investoinneissa sekä rahoituksen riittävyys
- Valinnanvapauslainsäädännön muutosten riittävyys
- Kasvupalveluiden ns. allianssimallin sisältö käytännössä?

Yhdyspintapalvelut

1. Miten sovitaan yhteiset tavoitteet?
2. Miten järjestetään monitoimijaiset yhteistyösuhteet, vuorovaikutteiset yhteistoimintakäytännöt ja toimintatavat?
3. Lain tulkinta ja soveltaminen?
4. Minkälaisia sopimuksia tarvitaan?

TULEVAISUUDEN KUNNAN ROOLIT

4 ELINKEINO- ja
TYÖLLISYYS-
ROOLI

3 OSALLISUUS- ja
YHTEISÖROOLI

1 SIVISTYSROOLI

2 HYVINVOINTI
ROOLI

7 KEHITTÄJÄ- ja
KUMPPANIROOLI

6 ITSEHALLINTO-
ROOLI

YHTEISIÄ
ASIOITA

KOHTAAMIS-
PAIKKOJA

YHTEIS-
TOIMINNALLISUUS

Kuntapäättäjien arviot kysymyksestä ”Kun ajattelet, mitä kunnalliset päättäjät voivat tehdä kunnan elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin parantamiseksi, miten tärkeinä näet seuraavat toimenpiteet?”

Osuus (%)
vastaajista, joka
on maininnut
toimenpiteen 7
tärkeimmän
toimenpiteen
joukossa.

ARTTU2-
tutkimuskunnat,
kevät 2017. (N=981).

Kuntien ja maakuntien edunvalvonta ja palvelut tulevaisuudessa?

- Kuntaliiton valtuuston asettama tavoite on kuntien ja maakuntien yhteinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö, kuten Ruotsissa ja Norjassa
- Yhteiseen järjestöön liittyy monia herkkyyksiä koskien mm.
 - » jäsenten yhteisiä tavoitteita sekä tarpeita edunvalvonnassa, palveluissa ja kehittämisessä
 - » potentiaalisia intressiristiriitoja ja niiden ratkaisumalleja
 - » maakuntien itsehallinnon ”riittävyttä” ja suhdetta valtioon
 - » kuntakentän ja maakuntakentän sisäistä ristivetoa (C21 / R5)
 - » rahaa ja valtaa
- Kuntien ja maakuntien erilaisuus, erilaistuvat tarpeet sekä resurssit heijastuvat palautteessa
- Yleinen palaute tukee yhteisen järjestön rakentamista, mutta epäileviä näkemyksiä tulee kaikista kuntaryhmistä

Kuntien ja maakuntien tehtävät ja yhdyspinnat

Muutosjohtamisen tuki

KUNTALIITTO: MAAKUNTIEN EDUNVALVOJA JA KEHITTÄMISEN TUKIJA

Tavoitteena maakuntien itsehallinnon ja kehittämisen tukeminen sekä rahoituksen turvaaminen

Palvelut kohdistuvat kunta-maakunta-yhdyspintoihin, maakuntastrategiaan, maakuntakonsernin johtamiseen sekä maakuntien ydintehtäviin

Maksutonta jäsenpalvelua

KT: AINOA LAKISÄÄTEINEN TYÖNANTAJIEN EDUNVALVONTAORGANISAATIO

Tavoitteena henkilöstösiirtojen onnistuminen ja työnantajan kilpailukyky

Palvelut kohdistuvat työnantajaedunvalvontaan henkilöstöasioissa ja henkilöstöjohtamisen (HRM) kehittämiseen

Päävastuu henkilöstöjohtamiseen liittyvistä asioista (uusi KT-laki)

Maksutonta jäsenpalvelua

Maakunnan
strateginen
johtaminen

Työkykyä
edistävä
toiminta

Maakuntien
muutosjohtajat
ja HR-toimijat

HRM-
työelämasuhteet
ja työnantaja-
vastuut

Muutos-
johtamisen
palvelut
asiakkaiden
tarpeiden
mukaan

KEVA: JULKISEN ALAN TYÖELÄKEOSAAJA

Tavoitteena työkyvyttömyysriskin pienentäminen, työurien pidentäminen sekä näitä tukeva strateginen työkykyjohtaminen

Palvelut kohdistuvat vastuulliseen työeläketurvaan ja tulokselliseen työkykyjohtamiseen

Maksutonta jäsenpalvelua

FCG: KAUPALLINEN ROOLI

Tavoitteena asiakkaalle konkreettiset polut uusien tilanteiden hyväksi hallinnaksi

Palvelut kohdistuvat asiakkaiden toimeksiantoihin

Toteuttajana KLn, KTn ja Kevan yhteishankkeissa (mm. MaakuntaEKJ suunnitteilla yliopistojen ja mahd. asiakkaiden kanssa)

Maakuntien rahoitus 20xx→ ?

- Riittääkö maakunnan rahoitus palveluiden järjestämiseen?
- Onko 3 mrd. säästötavoite realistinen?
- Riittääkö kassassa rahaa laskujen maksuun?
- Onko investointien rahoitusmalli toimiva?
- Onko maakuntaveron aidon itsehallinnon edellytys?

*Lue lisää Kuntaliiton Rafo-julkaisusta
"Kuntatalous kohti 2020-lukua"*

7 teemaa jotka pitää ratkaista kunnassa maakunta- ja sote-uudistuksen yhteydessä

1

Kunnan tehtävät ja palvelut:

Mitä ne ovat ja miten niitä
kehitetään?

2

Demokratia:

Miten kuntalaisten osallisuutta
edistetään?

3

Johtaminen:

Miten kunnan johtamista, sen rakenteita ja
työkaluja kehitetään?

Toimintatavat:

Miten kehitetään kumppanuuksia ja
yhteistyörakenteita? Miten hyödynnetään
digitalisaatiota ja kokeiluja?

4

5

Kuntakonsernin talous:

Mikä on kunnan talouden tila?
Miten rahoitus järjestetään?

6

Omaisuus, tilat, tontit:

Toimitilat, tukipalvelut ja sopimukset

7

Henkilöstö:

kuka jatkaa ja kuka siirtyy, millaista
osaamista tarvitaan nyt ja
tulevaisuudessa?

Kuntaliiton muutostuki

- Asiakaslähtöistä vuorovaikutusta, kuntien ja maakuntien tarpeiden tunnistamista
- Palautteen huomioimista toiminnan kehittämisessä
- Kuntien ja maakuntien tarpeisiin räätälöityjä palveluja:
 - » Suoraa, henkilökohtaista neuvontaa
 - » Työkaluja, oppaita, ohjeita
 - » Verkostoyhteistyötä ja koulutusta
 - » Ajankohtaista tilanne- ja tutkimustietoa
 - » Kuntien ja maakuntien tavoitteita tukevaa edunvalvontaa ja viestintää
- Palvelujen priorisointia ajassa, oikea-aikaisuutta ja nopeaa reagointia
- Käytännönläheistä, hyvin saavutettavaa ja konkreettista tukea, joka soveltuu kunnan ja maakunnan arkityöhön
- Laaja asiantuntijaverkosto kuntien ja maakuntien tukena

Uuden vaalikauden isoja kysymyksiä

Uuden kunnan rooli ja kuntien erilaistuminen, kaupungistuminen ja kansainvälistyminen?

Kuntien edellytykset rakentaa kestäviä ja elinvoimaisia yhdyskuntia sekä hyvää elinympäristöä?

Kuntien, maakuntien ja valtion roolit sekä toimivat yhdyspinnat?

Kuntatalouden kestävyys ja liikkumavara?

Sivistyskunnan toimintaedellytykset ja mm. maksuton varhaiskasvatus sekä oppivelvollisuuden laajentaminen?

Digitalisaation ja tiedolla johtamisen mahdollisuudet?

Kiitos!

maakuntatilaisuus
landskapsbesok

Materiaalit: www.kuntaliitto.fi/maakuntatilaisuudet